

Område # 2.1

Handlingsplan EFFEKT

Gränsdragning mellan myndighetsutövning gällande EKB,
nyanlända och asylsökande samt övrig
flyktingverksamhet

Dokumenttyp: Utredning

Datum: 2018-01-08

Gäller för: Socialnämnden och Utbildningsnämnden

Ansvarig för dokumentet: Utvecklingsledare, Socialförvaltningen

Innehållsförteckning

Sammanfattning och inledning.....	3
1. Definitioner	4
2. Kommunens och Migrationsverkets ansvar	5
3. Alingsås organisering av arbetet med ensamkommande barn och nyanlända.....	5
3.1 Gränsdragning mellan kommunens verksamheter	6
3.1.1 Socialförvaltningen	6
3.2 Utbildningsförvaltningen	9
4. Uppskattning volymer - personal och brukare 2018 och 2019	11
5. Analys och slutsatser gällande en samlad flyktingverksamhet	13
5.1 Förvaltningarnas förslag på organisering av flyktingverksamheten	14
5.2 Förvaltningarnas förslag på fortsatt utveckling av flyktingverksamheten	14

Sammanfattning och inledning

Under sommaren 2017 fick socialnämnden och utbildningsnämnden i uppdrag att *Implementera kommunens samlade flyktingverksamhet under utbildningsnämnden* för att uppnå positiva ekonomiska effekter. Underlaget är processat av de två förvaltningarna tillsammans, i ett första steg i en arbetsgrupp med enhetscheferna från de aktuella verksamheterna och i ett andra steg av förvaltningscheferna. Det är en samlad bedömning som beskrivs i denna utredning.

Det konstateras under arbetets gång att det råder nya förutsättningar i verksamheterna sen uppdraget gavs till utbildningsnämnden och socialnämnden. Den mest markanta är att antalet ensamkommande barn kraftigt har sjunkit och kommer fortsätta att sjunka. Detta medför en kombination av låga volymer och högspecialiserade områden. Enheterna som är aktuella är relativt små och volymerna är så pass låga att det riskerar att medföra delade tjänster och/eller deltidstjänster om att de delar som rör asylsökande och nyanlända från *Stöd- och försörjningsenheten, Barn och ungdom, Placeringsenhet, Enheten Boende unga* samt *Arbetsmarknadsenheten* flyttas till *Integrationsavdelningen*.

Ytterligare en ny förutsättning är att förvaltningarna har utvecklat sina rutiner för samverkan och ansvarsfördelning. Detta har skapat ett tydligare system och gränsdragning mellan förvaltningarna. Ett exempel är att Integrationsavdelningen idag handlägger försörjningsstöd under hela den tid som en person är nyanländ, det vill säga dess första två år i kommunen.

Analysen är gjord utifrån uppdraget i handlingsplanen EFFEKT, samt de förändrade förutsättningarna. Fokus har varit tre perspektiv: *ekonomi, arbetsmiljö* och *kvalitet*. Ytterligare en central aspekt har varit *likabehandlingsprincipen*, vilken syftar till att alla invånare ska ges samma stöd och att det är behovet som ska styra. Socialförvaltningens och utbildningsförvaltningens förslag på organisering är att:

- behålla nuvarande gränsdragning gällande *Stöd och försörjningsenheten* och *Integrationsavdelningen*,
- behålla *Barn och unga, Placeringsenheten* intakt,
- fortsätta att integrera stödboende och HVB för barn med och utan erfarenhet av att vara ensamkommande barn och skapa en sammanhållen organisation.

1. Definitioner

För att skapa ett konsekvent resonemang klargörs definitioner nedan. De är baserade på Migrationsverkets definitioner och är därmed samma för hela "myndighetssverige". En viktig anledning till att klargöra definitioner är att säkra att vi pratar om samma grupper, då verksamheter, ansvar och ersättningar baserar sig på dessa definitioner.

Ensamkommande barn (EKB): Barn eller ungdomar under 18 år som kommer till Sverige utan föräldrar eller annan vårdnadshavare som är asylsökande eller har fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd.

Flykting: Utlänning som har ansökt om asyl och fått uppehållstillstånd i Sverige av flyktingskäl.

Kommunplacering: Migrationsverket tilldelar kommunplacering till person/familj när de beviljats uppehållstillstånd samt till ensamkommande barn (fast då redan under asylprocessen).

Eget boende (EBO): Är benämningen på personer som under väntetiden som asylsökande, eller efter beslut om uppehållstillstånd väljer att ordna boendet på egen hand, till exempel hos släkt eller vänner.

Asylsökande: En utländsk medborgare som tagit sig till Sverige och begärt skydd, men som ännu inte fått sin ansökan slutligt prövad av Migrationsverket och/eller migrationsdomstol.

Permanent uppehållstillstånd (PUT): En utländsk medborgare som har beviljats ett permanent uppehållstillstånd har tillstånd att bo och arbeta i Sverige under obegränsad tid. Tillståndet gäller så länge utlänningen är bosatt i Sverige.

Tillfälligt uppehållstillstånd (TUT): Ett uppehållstillstånd som bara gäller för en viss tid.

Ensamkommande unga: Begreppet är inte vedertaget, men används i rapportern för gruppen som kom till kommunen som ensamkommande barn, har fått uppehållstillstånd, har fyllt 18 år och finns kvar inom ramen för *Barn- och unga, Placeringsenhetens* verksamhet, exempelvis utifrån studier.

Nyanländ: Är en definition som används i Alingsås kommun gällande en person som fått uppehållstillstånd och är aktuell inom ramen för *Integrationsavdelningen*. Stödet ges till personen utifrån dess erfarenhet av att vara nyanländ, under dess första två år i kommunen, efter beviljat uppehållstillstånd.

I denna rapport kommer *nyanländ* användas för att beskriva flyktingar som fått uppehållstillstånd och som har fått kommunplacering alt har EBO i Alingsås kommun.

2. Kommunens och Migrationsverkets ansvar

Grundregeln är att Migrationsverket (MIG) ansvarar för personer som söker asyl och kommuner övertar ansvar för personer som fått upphållstillstånd i samband med att de får en kommunplacering. För ensamkommande barn har kommunen ansvar både under asylprocess och vid beviljat uppehållstillstånd. Alla EKB är kommunplacerade av Migrationsverket.

De gröna rutorna beskriver kommunens ansvar och de blåa Migrationsverkets ansvar.

Övergripande process och ansvar för EKB, asylsökande och nyanlända

Söker asyl i Sverige	Upp till 18 år	Kommunplaceras av migrationsverket Kommun får ek ersättning och ansvarar för: - Boende - Skola - Stöd	Avslag	Återvänder
			PUT/TUT	Fortsatt kommunansvar
			Fyller 18 år	MIG ansvar
	Över 18 år, eller med vårdnadshavare	Migrationsverkets ansvar. Den enskilde kan lösa EBO, och bosätter sig då i en kommun, den är fortfarande migrationsverkets ansvar.	Avslag	Återvänder
			PUT/TUT	Kommunplaceras*

* Person med EBO kommunplaceras inte, utan den ansvarar själv för att ordna sitt boende. Bor den redan i en kommun, ska den ingå i den kommunens integrationsverksamhet. En person med EBO, kan vid beslut om PUT/TUT flytta tillbaka till MIG-boende inom en månad, och omfattas då av kommunplaceringsprincipen.

3. Alingsås organisering av arbetet med ensamkommande barn och nyanlända

Alingsås kommuns organisering av flyktingverksamheten beskrivs nedan. Nyanlända befinner sig till största del inom utbildningsförvaltningen och ensamkommande barn (EKB) inom Socialförvaltningen. Bilden nedan inkluderar även enheter inom kommunen som på ett eller annat sätt arbetar med nyanlända eller EKB.

Målgrupp: Nyanlända med kommunplacering, nyanlända med EBO samt ensamkommande barn med kommunplacering.		Målgrupp: Asylsökande
Socialförvaltningen Ensamkommande barn med och utan uppehållstillstånd (inkl. ensamkommande unga) Barn och unga placeringsenhet Enheten för stöd- och ungdomsboende	Utbildningsförvaltningen Familjer och personer över 18 år med uppehållstillstånd och kommunplacering i Alingsås/alt EBO Integrationsavdelningen Alströmergymnasiet Vuxenutbildning	Det händer regelbundet att asylsökande som vistas i kommunen söker ekonomiskt bistånd, boende, eller blir föremål för ororsanmälan gällande barn. Dessa ärenden måste handläggas. Stöd och försörjningsenheten Vuxenenheten Barn och unga, Placeringsenheten
Typ av insatser Handlägger ärendet och ger stöd efter behov (all myndighetsutövning för målgruppen) HVB Stödboende Familjehem	Typ av insatser Boende (ej för dem med EBO) Handlägger försörjningsstöd Samhällsorientering SFI Kuratorstöd Utbildning	
Arbetsmarkandsenhetens verksamhet för dem med större eller mindre hinder för att etablera sig på arbetsmarknaden, 15-64 år.		

Från första dag som nyanländ (d v s kommunplacerad eller EBO i kommunen med uppehållstillstånd) har var och en rätt till all service som ges i kommunen. Om en person skulle ha behov av fortsatt ekonomiskt stöd efter två år hanteras detta inom socialförvaltningen.

3.1 Gränsdragning mellan kommunens verksamheter

Ovan gavs bilden av hela kommunens ansvar, här är det nedbrutet till de verksamheter som är kärnan för uppdraget i handlingsplanen EFFEKT #2.1 gällande en samlad flyktingverksamhet. Kommunens arbete med målgrupperna kan beskrivas som huvudsakligen uppdelat i två spår, vuxna över 18 år och ensamkommande barn 0-18 år (med undantag upp till 21år i vissa fall). Därutöver finns uppdelningen myndighetsutövning och utförarverksamhet.

	VERKSAMHET	MÅLGRUPP	ÅLDER	TYP AV ARBETE
1.	Barn och Unga, Placeringsenheten (SOC)	Ensamkommande barn i asylprocess Ensamkommande barn med PUT/TUT	0-18 år 0-18 år 18-21 år (om de fortfarande går i skolan)	Myndighetsutövning samt familjehem (rekrytering, utredning och utbildning av familjehem samt placering av barn)
2.	Enheten Boende unga (SOC)	Ensamkommande barn	15-18 år 18-21 år (om de fortfarande går i skolan)	Utförarverksamhet
3.	Integrationsavdelningen (UTB)	Nyanlända (exkl ensamkommande barn)	Oavsett ålder	Myndighetsutövning, samhällsstöd, boende
4.	Arbetsmarknadsenheten (SOC)	Nyanlända	15-64 år	Utförarverksamhet
5.	Stöd- och försörjningsenheten (SOC)	Asylsökande Tillståndssökande* Nyanlända**	18 år + 18 år + 18 år +	Myndighetsutövning

*Tillståndssökande är en grupp som haft ett tillfälligt uppehållstillstånd som gått ut, som sökt på nytt och av särskilda skäl fått lov att vistas i landet under handläggningstiden.

** Detta gäller nyanlända som har behov av boende med social förtur, t ex utifrån trångboddhet eller hemlöshet, alt att de haft EBO men nu behöver hjälp med att söka boende på nytt.

Nedan följer en mer specificerad redovisning av arbetet inom respektive verksamhet.

3.1.1 Socialförvaltningen

Barn och Unga Placeringsenheten

Övergripande uppdrag

- Hantera inkomna anmälningar och göra skyddsbedömningar i pågående insatser.
- Hantera anvisningar gällande ensamkommande barn, tillhandahålla boende och andra stödinsatser utifrån behov.
- Utredda, bedöma behov och fatta beslut enligt SoL utifrån ansökan om bistånd eller inkommen anmälan gällande placerade barn och unga.

- Utredda, bedöma behov och föreslå vård enligt LVU för placerade barn och unga där tvångsvård bedöms nödvändigt.
- Utredda och framställa/ansöka om särskilt förordnad vårdnadshavare.
- Följa upp vård- och genomförandeplaner samt överväga eller ompröva beviljat bistånd/tvångsvård.
- Informera om stöd och hjälp samt hänvisa till andra instanser vid behov.
- Handlägger försörjningsstöd för ensamkommande ungdomar i stödboende.
- Utredda, bedöma lämplighet och fatta beslut om eller föreslå medgivande för uppdragstagare.
- Handleda och erbjuda utbildning till aktuella uppdragstagare.
- Rekrytera, utreda och utbilda familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner.
- Placering i familjehem.

Övergripande målsättning

- Att noga följa värden och stödja de placerade barnen och unga.
- Att placerade barn och unga ges möjlighet till jämlikhet i levnadsvillkor.
- Att samverka med andra instanser för att säkerställa de placerade barnens bästa.
- Att ge placerade barn och unga skydd och bidra till goda uppväxtvillkor.
- Att främja placerade barn och ungas samhörighet med anhöriga/närstående.

Beskrivning av verksamhet som omfattar EKB

All myndighetsutövning gällande ensamkommande barn. Alltifrån omedelbara omhändertaganden enligt LVU till långsiktig placering i familjehem eller HVB enligt SoL som regelbundet ska följas upp. All handläggning av ensamkommande barn är myndighetsutövning utifrån att samhället tar över vårdansvaret för barnen då dessa saknar vårdnadshavare i landet.

Därutöver rekrytering, utredning, utbildning och handledning av familjehem som tar emot ensamkommande barn för stadigvarande vård och fostran och kontaktfamiljer samt kontaktpersoner som stöttar ensamkommande barn.

Målgrupp som omfattar EKB

Verksamheten ansvarar för både asylsökande ensamkommande barn och ensamkommande barn med uppehållstillstånd. Åldern sträcker sig från 0-18 år och upp till 21 år om de fortfarande går på gymnasiet. Dessutom omfattas ensamkommande ungdomar över 18 år som är omhändertagna enligt LVU.

Inom ramen för Handlingsplan EFFEKT är det de ungdomar som söker asyl som är aktuella för analysen om en samlad flyktingverksamhet.

Ensamkommande barn *med uppehållstillstånd* är inte aktuella i analysen eftersom de lyder under samma lagar, regler, rättigheter och skyldigheter som övriga invånare i kommunen. De ska, enligt likabehandlingsprincipen inte diskrimineras på grund av sin bakgrund, utan ska ges samma stöd som övriga invånare med motsvarande behov skulle ha fått. Detta medför att ensamkommande barn och ungdomar som har PUT/TUT bedöms inte kunna bli aktuella eftersom de behöver vara en del av den ordinarie verksamheten som är organiserad under socialförvaltningen, för att leva upp till likabehandlingsprincipen.

Lagstiftning

Verksamheten styrs huvudsakligen av), socialtjänstlagen (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lag om mottagande av asylsökande (LMA), föräldrabalken (FB) m.fl.

Kommentar

Verksamheten är reglerad i lagstiftning och det krävs en specialisering för att kunna handlägga ärendena utifrån gällande ramar, lagar och föreskrifter.

Enheten Boende unga

Övergripande uppdrag

- Verkställa beslut fattade av myndighetsutövningen
- Bedriva HVB för ungdomar
- Bedriva stödboenden för ungdomar

Övergripande målsättning

- Lära ungdomarna hantera sin ekonomi, sköta hemmet och motivera till skolgång
- Rusta ungdomarna till självständiga individer och bygga på deras resurser
- Att ungdomarna ska få eget boende

Beskrivning av verksamhet som omfattar EKB

Utförarverksamhet som verkställer beslut om HVB för EKB samt stödboende för ungdomar över 18 år med PUT/TUT.

Målgrupp som omfattar EKB

Ensamkommande barn 15-18 år som väntar på besked om upphållstillstånd, alternativt har fått uppehållstillstånd. Ensamkommande ungdomar 18-21 år som har fått uppehållstillstånd.

Lagstiftning

Verksamheten styrs huvudsakligen av SoL och LVU.

Kommentar

Planeringen är utifrån prognosen att nuvarande HVB ska ändra inriktning och möta socialförvaltningens samtliga ungdomar oavsett bakgrund. En anledning till detta är att det inte finns underlag att bedriva HVB med inriktning mot EKB. En annan anledning är säkra en hög kvalitet och verka för likabehandling för ungdomar oavsett bakgrund och verka för integration.

Arbetsmarknadsenheten

Övergripande uppdrag

- Kartlägga arbetsförmåga hos deltagare
- Rusta för arbete genom bland annat arbetsprövning, arbetsträning, språkträning, CV
- Matcha och stötta deltagare mot arbetsgivare

Överripande målsättning

- Att deltagare når egenförsörjning
- Att deltagare går ut i arbete eller studier

Beskrivning av verksamhet som omfattar nyanlända

Utförarverksamhet som verkställer beslut om kartläggning av arbetsförmåga eller individuell sysselsättning/arbete enligt 4:1 § SoL samt kompetenshöjande insats enligt 4:4 § SoL.

AME ingår i ett arbetsmarknadspolitiskt projekt med Arbetsförmedlingen (AF) om att utföra kartläggning av arbetsförmåga/prestationsförmåga för personer som ingår i etableringen. Därutöver tas en överenskommelse fram mellan AF, ABC, Campus/Integration, Alströmer och Hjälmareds Folkhögskola om att utföra kartläggning för alla nyanlända 16-64 år. Efter kartläggning är tanken att personen slussas ut i ett av tre jobbspår; service, industri eller vård och omsorg.

Målgrupp gällande nyanlända

Nyanlända 16-64 år med större eller mindre hinder för att etablera sig på arbetsmarknaden eller tillgodogöra sig studier. Den största målgruppen kommer från Stöd- och försörjningsenheten.

Lagstiftning

Verksamheten styrs huvudsakligen av SoL.

Stöd- och försörjningsenheten

Övergripande uppdrag

- Utredda, bedöma behov och fatta beslut om rätten till sökt ekonomiskt bistånd vid nybesök eller återansökning, huvudsakligen månatligt försörjningsstöd
- Utredda, bedöma behov och fatta beslut om rätten till social förtur bostad, socialt kontrakt och tillfälligt boende för personer som saknar tak över huvudet
- Bistå med att hitta vägar till egenförsörjning
- Råd och stöd kring boende
- Informera om stöd och hjälp samt hänvisa vidare till andra instanser
- Bistånd till begravning, dödsboanmälan

Övergripande målsättning

- Att biståndet ska vara kortsiktigt
- Att brukaren ska bli självförsörjande
- Att utgöra skyddsnät för de personer som hamnar mellan andra myndigheters regelsystem
- Att minska hemlöshet genom att möjliggöra egen bostad

Beskrivning av verksamhet som omfattar nyanlända och asylsökande

Myndighetsutövning gällande ekonomiskt bistånd och boendefrågor. Alltifrån månatligt försörjningsstöd till tillfälligt boende för personer som saknar tak över huvudet

Målgrupp gällande nyanlända och asylsökande

Eftersom försörjningsstöd är det yttersta skyddsnätet och socialtjänsten är skyldig att utreda ansökningar som inkommer möter Stöd- och försörjningsenheten även asylsökande och nyanlända, även om de inte utgör en uttalad målgrupp för enheten. De som söker bistånd hos Stöd- och försörjningsenheten är i huvudsak är nyanlända 18-65 år under etableringen eller asylsökande med EBO. Bland dessa är det framförallt tre typer av ansökningar som kommer in och behöver handläggas:

1. *Asylsökande* - under pågående ansökan eller när uppehållstillstånd avslagits
2. *Tillståndssökande* - biståndsprovning enligt SoL/LMA. Avser personer som haft ett tillfälligt uppehållstillstånd som gått ut, som sökt på nytt och av särskilda skäl fått lov att vistas i landet under handläggningstiden
3. *Bostadssökande nyanlända* - söker social förtur/andra bostadssociala bistånd p.g.a. trångboddhet, anhöriginvandring, våld i nära relation eller vid hedersrelaterat våld

Lagstiftning

Verksamheten styrs huvudsakligen av SoL och av den riksnorm regeringen beslutar årligen, men under 2017 har enheten även handlagt bistånd enligt LMA.

3.2 Utbildningsförvaltningen

Utbildningsnämndens fokus är att leverera en organisation och ett utbildningsinnehåll för den enskilde individens behov och förutsättningar samt att bibehålla en god kvalitet för mottagning, introduktion och integration för nyanlända. Detta fokus är framåtsyftande för att kunna möta samhällets behov av kompetens och arbetskraft vilket bidrar till såväl ekonomisk som social hållbarhet.

Integrationsavdelningen

Inom utbildningsförvaltningens verksamheter ansvarar Integrationsavdelningen för kommunens mottagning och introduktion av nyanlända. Detta innebär att avdelningens övergripande uppdrag är:

- Bosättningsansvar för personer inom kommunens fördelningstal

- Stötta personer i sin integration som fått uppehållstillstånd och med kommunplacering i Alingsås
- Stötta personer i sin integration som fått uppehållstillstånd och kommit som EBO till Alingsås kommun
- Handlägga ekonomiskt bistånd inklusive handlägga tillfälligt boende till ovan nämnda grupper
- Nyanlända barn och ungas integration i skola och fritid
- Kommunens tolkförmedling

Övergripande målsättning

- Att genom samhällsorientering och guidning skapa en grund för alla nyanlända att förstå kommunens och landets uppbyggnad för att efter 2 år kunna orientera sig själva.
- Att ordna trygga boende för personer inom kommunens årliga fördelningstal

Målgrupp

- Personer och familjer med uppehållstillstånd och kommunplacering alt EBO i Alingsås kommun, under de första två åren från det att de fått sin kommunplacering/folkbokfört sig i kommunen.

Lagstiftning

Verksamheten styrs av SoL och av Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen).

Beskrivning av verksamhet

Utbildningsförvaltningens Integrationsavdelning har som uppdrag att enligt lag bosätta personer inom det årliga fördelningstalet samt i samband med detta mottagande, vara en sluss och ett välkomnande till den service kommunen har att erbjuda inom de olika förvaltningarna.

Integrationsavdelningen har som helhet samordningsansvaret för personer som är äldre än 64 år samt för barn och ungdomar upp till 20 år. Det innebär i stora drag att Integrationsavdelningen erbjuder praktisk hjälp med bosättning, stöttar i kontakt med barnomsorg och skola, SFI och samhällsorientering samt arbetar för att barn och unga introduceras i kommunens ungdoms- och fritidsverksamheter.

Bosättningslagen trädde ikraft 2016 och Integrationsavdelningen har sedan dess fram till dagens datum tagit emot 385 nyanlända personer, varav 224 fallit inom bosättningslagen. Av dessa 224 personer där kommunen har bosättningsansvar har 145 personer erhållit permanent förstahandskontrakt av kommunen och ett 80-tal personer hyr i andra hand med utbildningsförvaltningen som hyresvärdar.

Campus Alingsås

Arbetsförmedlingen (AF) har det övergripande ansvaret för etablering av nyanlända vuxna i åldern 20-64 år enlighet med det så kallade "Etableringsprogrammet". Samtidigt har Campus Alingsås har en viktig roll i den nyanländes aktiviteter och dess etableringsplan då Campus Alingsås bland annat ansvarar för den nyanländes svenskaundervisning (SFI). I detta ingår också annan kommunal utbildning på gymnasienivå samt studievägledning, praktiksamordning och jobbmatchning.

I samverkan med AF och AME driver Campus Alingsås och Integrationsavdelningen utvecklandet och implementeringen av kommunens Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA) med lokala jobbspår och lokal samhällsorientering.

Alströmergymnasiet

På Alströmergymnasiet finns kommunens introduktionsprogram för de nyanlända gymnasiestuderande: IM-språk. Utöver undervisning så arbetar IM-språk med praktiksamordning och för en aktiv fritid för de unga i skolväsendet.

Utbildningsförvaltningen arbetar även med en aktiv fritid för nyanlända i samarbete med Kultur- och fritidsförvaltningen där Föreningsnavet med praktik för nyanlända ska främja aktiv fritid och underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

4. Uppskattning volymer - personal och brukare 2018 och 2019

Volymerna är prognoser gjorda av verksamheternas enhetschefer och gäller antalet nyanlända samt ensamkommande. Utifrån detta har en uppskattning gjorts om vilka personella resurser som det tar i anspråk.

VERKSAMHET	ANTAL ANSTÄLLDA	ANTAL BRUKARE	KOSTNADER
Barn och unga Placeringsenheten (SOC)	2018 1,5 socialsekreterare myndighetsutövning 1 familjehemssekreterare 0,5 socialadministratör 0,25 1:e socialsekreterare 0,25 enhetschef	2018 Totalt 25 stycken	2018 Personalkostnader 2 mnkr Familjehemsverksamhet +1,9 mnkr
	2019 0,5 socialsekreterare myndighetsutövning 0,5 familjehemssekreterare 0,25 socialadministratör 0,25 1:e socialsekreterare 0,125 enhetschef	2019 Totalt 16 stycken	2019 Personalkostnader 1 mnkr Familjehemsverksamhet +1,9 mnkr
Stöd- och försörjnings- enheten (SOC)	2018 0,15 socialsekreterartjänst 0,15 boendesekreterartjänst	2018 Totalt 16-28 stycken, var av: 5-8 asylsökande 1-5 tillståndssökande 10-15 bostadssökande nyanlända	2018 Personalkostnader 250 tkr Osäkert vad gäller försörjningsstöd Därutöver tolkkostnader
	2019 0,15 socialsekreterartjänst 0,15 boendesekreterartjänst	2019 Totalt 18-30 stycken, var av: 5-8 asylsökande 3-7 tillståndssökande 10-15 bostadssökande nyanlända	2019 Personalkostnader 250 tkr Osäkert vad gäller försörjningsstöd Därutöver tolkkostnader
Arbetsmarknads- enheten (SOC)	2018 6,5 årsarbetare	2018 Totalt 100-120 stycken nyanlända på årsbasis	2018 3,6 mnkr för personal, lokal och övriga kostnader
	2019 6,5 årsarbetare	2019 Totalt 100-120 stycken nyanlända på årsbasis (Detta är dock osäkert, risk för större volymer)	2019 3,7 mnkr för personal, lokal och övriga kostnader

Enheten Boende unga (SOC)	<p>2018 Oavsett hur många boende behövs en viss mängd personal för att bemanna rätt, det gör att delas boenden upp behövs två uppsättningar av personals om annars räckt till ett boende.</p>	<p>2018 Totalt: 24-29 stycken, var av: 4 EKB på HVB 20-25 EKB i Stödboende</p>	<p>2018 Kostnad per plats på HVB/Stödboende EKB integrerat med övriga placerade: 42 857/månad</p> <p>Kostnad per plats på HVB/Stödboende EKB ej integrerat med övriga placerade: 150 000/månad*</p>
	<p>2019 Oavsett hur många boende behövs en viss mängd personal för att bemanna rätt, det gör att delas boenden upp behövs två uppsättningar av personals om annars räckt till ett boende.</p>	<p>2019 Totalt: 21-27 stycken, var av: 1-2 EKB på HVB 20-25 EKB i Stödboende</p>	<p>2019 Kostnad per plats på HVB/Stödboende EKB integrerat med övriga placerade: 42 857/månad</p> <p>Kostnad per plats på HVB/Stödboende EKB ej integrerat med övriga placerade: 320 000/månad**</p>
Integrationsavdelningen (UTB)	<p>2018 1 Verksamhetschef 5 flyktingsekreterare (Myndighetsutövning) 1 Mottagningsassistent (Boendeansvar) 1 flyktingpedagog (Barn och Unga) 2 administrativ personal 1 kurator</p>	<p>2018 Antal 386 118 barn 204 vuxna</p>	<p>2018 18-19 mkr varav 3 mkr försörjningsstöd, myndighetsutövning. Varav allt täcks av statsbidrag.</p>
	<p>2019 1 Verksamhetschef 5 flyktingsekreterare (Myndighetsutövning) 1 Mottagningsassistent (Boendeansvar) 1 flyktingpedagoger (Barn och Unga) 1-2 administrativ personal 1 kurator</p>	<p>2019 Uppskattade brukare januari 2019 Antal 350 190 vuxna 160 barn</p>	<p>2019 Uppskattningsvis 14-15 mkr varav 2 miljoner försörjningsstöd. Allt täcks av statsbidrag</p>

*Kostnaden är beräknad utifrån att bedriva HVB för ensamkommande i Kommunens regi, efter 1/6 2018. Ett annat alternativ skulle kunna vara att köpa in platser vid behov.

** Kostnaden är beräknad utifrån att bedriva HVB för ensamkommande i Kommunens regi, efter 1/1 2019. Ett annat alternativ skulle kunna vara att köpa in platser vid behov.

5. Analys och slutsatser gällande en samlad flyktingverksamhet

Det råder nya förutsättningar i verksamheterna sen uppdraget att *Implementera kommunens samlade flyktingverksamhet under utbildningsnämnden* gavs till utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen genom handlingsplanen EFFEKT område #2.1. Den mest markanta är att antalet ensamkommande barn kraftigt har sjunkit och kommer fortsätta att sjunka (se kap.4 i denna rapport, *Uppskatning av volymer – personal och brukare 2018-2019*). Ytterligare en ny förutsättning är att förvaltningarna har utvecklat sina rutiner för samverkan och ansvarsfördelning. Detta skapar ett tydligare system och gränsdragning mellan förvaltningarna. Ett exempel är att Integrationsavdelningen idag handlägger försörjningsstöd under hela tiden som en person är nyanländ, det vill säga dess första två år i kommunen. Tidigare var Integrationsavdelningen handläggare endast under "glappet" mellan ersättningar från Migrationsverket upphört (uppehållstillstånd beviljats) till att personen fick övriga ersättningar från exempelvis Försäkringskassan. Detta har lett till en mer samlad myndighetskontakt för nyanlända, kopplad till utbildningsförvaltningen.

Analysen nedan är gjord utifrån uppdraget i handlingsplanen EFFEKT, samt de förändrade förutsättningarna som redovisas ovan. Analysen och slutsatserna har processats fram av de två förvaltningarna tillsammans, i ett första steg i en arbetsgrupp med enhetschefer och i ett andra steg av förvaltningscheferna. Fokus har varit tre perspektiv: *ekonomi, arbetsmiljö* och *kvalitet*. Ytterligare en central aspekt har varit *likabehandlingsprincipen*, vilken syftar till att alla invånare ska ges samma stöd och att det är behovet som ska styra.

Den mest slående slutsatsen är just att volymerna är så pass små gällande arbetet med ensamkommande barn och nyanlända inom socialförvaltningen. Samtidigt rör det sig om högspecialiserade områden inom ramen för socialtjänstens ordinarie arbete. Enheterna som är aktuella är relativt små och volymerna är så pass låga att det riskerar att medföra delade tjänster och/eller deltidstjänster genom att flytta de delar som rör asylsökande och nyanlända från *Stöd- och försörjningsenheten, Barn och ungdom, Placeringsenhet, Enheten Boende unga* samt *Arbetsmarknadsenheten* till *Integrationsavdelningen*.

Nedan listas de olika perspektiven och förvaltningarnas analys:

Utifrån **kostnad** - En flytt av all verksamhet som rör asylsökande ensamkommande barn, asylsökande och nyanlända innebär att parallella organisationer behöver byggas upp. Målgrupper med samma behov skulle handläggas inom två förvaltningen i kommunen. Idag finns kompetens samlad utifrån behov och beredskap finns för att hantera variation i volymer. Gällande att verkställa insatser som HVB och stödboende går det inte att kostnadseffektivt driva boende för endast ensamkommande, då underlaget är för litet. Utbildningsförvaltningen bedriver idag inga boenden som svarar upp mot kraven på ett HVB eller stödboende. Ett alternativ skulle kunna vara att köpa in platser. Samtidigt finns starka incitament för att integrera nyanlända och asylsökande med övrig verksamhet för HVB och Stödboende. Det går då att nyttja kompetens, personal och lokaler på ett kostnadseffektivt sätt. Detta medför att bedömningen är att en flytt av verksamhet som rör asylsökande ensamkommande barn, nyanlända och asylsökande skulle innebära ökade kostnader för boende/boendeplaceringar samt handläggning av ärenden.

Utifrån **arbetsmiljö** - Eftersom det är delar av tjänster kan arbetsgruppen i sin analys inte utgå från att delade tjänster blir aktuella, alternativt deltider. Detta är tjänster som generellt sätt är mer svårrekryterade, på en arbetsmarknad där det redan är svårt att hitta kvalificerad personal. Det skulle även innebära t.ex. få kollegor att bolla med och svårt att täcka upp för varandra vid frånvaro. Det finns även erfarenhet i organisationen sen tidigare gällande delat chefskap för handläggare som arbetar med handläggning av ensamkommande barn inom Integrationsavdelningen. Då valde man att gå tillbaka till en samlad organisation inom socialtjänsten, på grund av arbetsmiljöaspekten.

Utifrån **kvalitet** - Verksamheterna inom socialtjänsten har en hög grad av specialisering. De handlägger utifrån lagstiftning och kräver stor kompetens kring lagstiftning och bemötande. Bedömningen är att den höga grad av sakkunskap som verksamheterna bär idag skulle vara svår att bibehålla med delade tjänster/deltider/enstaka tjänster och få kollegor att bolla med. Detta medför en stor risk för att kvalitet på sikt påverkas negativt för målgruppen.

Utifrån **likabehandlingsprincipen** – Det är skillnad att ge stöd utifrån erfarenheten att vara nyanländ så som Integrationsavdelningen gör idag, och att dela upp den grundläggande samhällsservicen i form av HVB,

Stödboende och utredning av ensamkommande barn m.m. Nyanlända har rätt till all stöd och service, liksom alla kommuninvånare har. Detta medför att risken blir att parallella organisationer för olika målgrupper och då riskera att likabehandlingsprincipen inte uppfylls.

Arbetsgruppen är väl medveten om att kompetens och rutiner kan utvecklas inom nya verksamheter. Förändring är även en naturlig del i våra organisationer. Samtidigt kan förvaltningarna i detta fall, med de nya förutsättningarna, inte se att det går att motivera förändringen, och kanske särskilt inte ur ett ekonomiskt perspektiv. Istället riskerar det att skapa parallella organisationer med allt för små volymer där arbetsmiljö och kvalitet riskerar att försämrats, samt att det motverkar integration. Vilket i sin tur istället riskerar att leda till ökade kostnader över tid.

Gällande *Arbetsmarknadsenheten*, görs bedömningen att frågan om en delning och/eller flytt istället bör ställas inom ramen för uppdraget i flerårsstrategin 2018-2020 där utbildningsnämnden och socialnämnden fått i uppdrag att planera och verkställa en flytt av arbetsmarknadsenheten och därtill tillhörande uppgifter från socialnämnden till utbildningsnämnden till den 1 januari 2019.

5.1 Förvaltningarnas förslag på organisering av flyktingverksamheten

Socialförvaltningens och utbildningsförvaltningens rekommendationer utifrån ett ekonomiskt effektivitetsperspektiv, samt för att värna kvalitet, arbetsmiljö och likabehandlingsprincipen är att:

- behålla nuvarande gränsdragning gällande *Stöd och försörjningsenheten* och *Integrationsavdelningen*,
- behålla *Barn och unga*, *Placeringsenheten* intakt,
- fortsätta att integrera stödboende och HVB för barn med och utan erfarenhet av att vara ensamkommande barn och skapa en sammanhållen organisation.

5.2 Förvaltningarnas förslag på fortsatt utveckling av flyktingverksamheten

Arbetet utifrån Handlingsplan EFFEKT har medfört viktiga samtal och att förvaltningarna ringat in gränsdragningsfrågor där verksamheterna och samverkan dem emellan kan fortsätta utvecklas även om gällande organisation kvarstår:

- Stöd och försörjningsenheten och Integrationsavdelningen ser behov av att fortsätta att följa upp och utveckla rutiner för de ärenden som ändå hamnar i skiljelinjen, så som boende mm.
- Att enheterna inom socialförvaltningen som oavsett uppdelning säkerställer att rutinerna omfattar perspektivet med att möta nyanlända inom ramen för sina ordinarie uppdrag och kompetenser så som Våld i nära relationer, missbruk och barnavård.
- Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen arbetar vidare med att sprida information kring ansvarsfördelningen.
- Starta upp och utveckla integrerat HVB-boende för att verka för integration och en effektiv hemmaplanslösning för barn och ungdomar inom socialförvaltningen, arbetet är påbörjat och kommer fortsätta under våren för att sätta rutiner, arbetsgrupp och arbetssätt.
- Boendefrågan särskilt utifrån ett stadigvarandeperspektiv hanteras vidare för att motverka en boendesegregation i kommunen. Förvaltningscheferna föreslår skapande av en strategisk bostadsförsörjningsgrupp på övergripande kommunnivå för att säkerställa frågan framåt.